

Het gaat om mensen

Inhoudsopgave van deze pagina:

1. Er is zoveel te doen!
2. Nieuwe regenten
3. Nieuwe behoudzucht
4. Gelijke kansen
5. Barrières wegnemen
6. Een dienstbare overheid
7. Investeren in duurzaamheid
8. Het allerbeste onderwijs
9. Visie D66 per beleidsterrein

1. Er is zoveel te doen!

Veel gedaan...

D66 bestaat meer dan veertig jaar. Al die tijd is onze missie ongewijzigd gebleven: mensen meer te zeggen geven over wie hen bestuurt en hoe zij hun eigen land en leven inrichten. Langzaam maar zeker zijn deze standpunten van Democraten '66 gemeengoed geworden.

Zelfbeschikking is inmiddels de norm: abortus, euthanasie en homohuwelijk zijn maatschappelijk geaccepteerd. Ombudsman, patiëntenrechten en spreekrecht voor slachtoffers zijn niet meer weg te denken. Je kunt tegenwoordig winkelen wanneer je wilt. Innovatie en duurzaamheid staan op de politieke agenda. Economie en ecologie kunnen samengaan, zie de Waddenzee.

En ook al durft bijna geen partij het aan, de gekozen premier en de gekozen burgemeester moeten er hoe dan ook een keer komen. Omdat steeds meer mensen zelf willen kiezen.

...En weer veel te doen

Je zou kunnen zeggen: de missie van D66 is voltooid. Want D66 ontstond als een reactie op het regentendom en de verzuiling.

En de strijd tegen het verstikkende conservatisme van toen is gestreden. Maar D66 is nog steeds nodig. Want er zijn weer nieuwe behoudende krachten die de ontwikkeling naar een werkelijk open en sociale samenleving proberen tegen te houden.

En alleen in een open samenleving kan iedereen zijn talenten ontplooien.

De grens was bereikt

Als er één ding is waar wij niet tegen kunnen is het willekeur en misbruik van macht. Daar willen we niet aan meedoen. Macht gaat nooit boven recht. Een minister die haar macht misbruikt en daar niet op terug wil komen toont geen wijsheid maar halsstarrigheid. Daarom stapten we uit het kabinet.

De maat was vol. Wat het zwaarst is moet het zwaarst wegen. Als duidelijkheid en daadkracht verworden tot hardvochtigheid en rigiditeit is voor ons de grens bereikt. Regels zijn er voor mensen. Niet andersom.

2. Nieuwe regenten

Er zijn nieuwe regenten. Mensen die de huidige verwarring aangrijpen om voor elkaar te krijgen wat ze al jaren willen: meer controle en meer toezicht.

Die met regeltjes komen die zijn gebaseerd op wantrouwen in plaats van vertrouwen. Regeltjes die onze burgerlijke vrijheden onder druk zetten en onze privacy schenden. Regeltjes die ontplooiing van talent, ondernemerschap en leven naar eigen goeddunken in de weg staan.

Die schijnveiligheid creëren terwijl ze onze vrijheden aantasten. Die grenzen willen sluiten, terwijl wij de globalisering als een uitdaging verwelkomen. En Europa als ons binnenland beschouwen.

3. Nieuwe behoudzucht

Veel mensen willen graag alles bij het oude houden. Ze blijven zitten waar ze zitten en beschouwen hun positie als heilig. Ze denken niet aan de volgende generaties of aan de rest van de wereld. Ze sluiten anderen uit van wat zij zelf verworven hebben. Bang om te verliezen wat ze verworven hebben. Hun goede baan, hun mooie huis, hun verzekerde pensioen.

Heel begrijpelijk. Maar het gevolg van die angst is dat ze anderen geen toegang willen verlenen. Tot de arbeidsmarkt, de woningmarkt. Tot ons land en tot Europa. Te veel zit nu op slot. Het onderwijs en de zorg. De sociale verzekeringen en de pensioenmarkt. Ook internationaal: de rijke landen willen niet delen en verlenen geen toegang tot hun markten aan de armere landen.

Overall worden gevestigde belangen ten koste van nieuwkomers verdedigd. En het gevolg is groeiende tegenstellingen tussen jong en oud, arm en rijk. En dat leidt tot conflicten die wij niet willen en die ook niet nodig zijn.

4. Gelijke kansen

Insiders tegenover nieuwkomers: dat is de nieuwe tegenstelling. Wij willen dat iedereen een eerlijke en gelijke kans krijgt om zich te ontwikkelen en te ontplooiën.

Daarom zijn wij tegen de behoudzucht van de belangenbehartigers, links en rechts. Tegen het egoïsme van de populistten, links en rechts.

Geen muren

Ongelijkheid en uitsluiting zijn nu een voedingsbodem voor burgeroorlogen en terrorisme. Wij zijn tegen de westerse hypocrisie en bemoeizucht die leiden tot oorlogen als in Irak. Aan zulke oorlogen willen we niet meedoen.

We zijn tegen nieuwe muren, zoals tussen Israël en Palestina, die de bewegingsvrijheid beperken. Maar ook de denkbeeldige muren tussen landen die lid willen worden van de EU en lidstaten die hen buiten willen sluiten.

En wij willen de misstanden aanpakken waar we allemaal van weten en (indirect) bij betrokken zijn. Zoals Guantánamo Bay waar mensenrechten met voeten worden getreden. Ondertussen bedreigen mensen met fundamentalistische wereldbeelden, vaak religieus vermomd, onze vrijheid. Hun ergste vijand is onze open samenleving.

Hun grootste succes zou zijn dat wij uit angst onze vrijheden beperken en onze overtuigingen opgeven. Dat kan en mag nooit zo zijn.

Vrijdenkers

D66 heeft zijn missie vernieuwd. Of beter gezegd, hervonden. Wij gaan terug naar onze wortels. Terug naar de basis.

Vrijzinnigheid is onze inspiratiebron. Democratie zit in onze genen. In de relatie overheid-burger is nog veel te weinig veranderd. Onderhoud aan de democratie is uitgebleven.

Wij hechten niet aan gevestigde belangen en structuren. Wij zijn de vrijdenkers van de politiek. Het wordt weer tijd om gevestigde structuren open te breken. Nieuwe vormen van directe democratie in te voeren. Zodat er ruimte en invloed komt. Voor mensen. En niet alleen voor de mensen die het toevallig getroffen of goed voor elkaar hebben. Voor iedereen, jong en oud, arm en rijk. Dat is een kwestie van beschaving.

5. Barrières wegnemen

Wij willen dat iedereen mee kan doen, dat niemand wordt buitengesloten. Daarom hebben nieuwkomers onze steun. Dat betekent barrières wegnemen.

Afschaffen van subsidies, belastingvoordelen en beschermingsconstructies die ooit nuttig en goed bedoeld waren, maar inmiddels de markt ontwrichten en vooral gevestigde belangen beschermen.

Het hele stelsel van renteaftrek voor eigenaren en subsidies voor huurders heeft de woningmarkt ondoorzichtig en ontoegankelijk gemaakt en nu ook vastgezet. Het is op den duur onhoudbaar en remt de economische groei en sociale ontwikkeling. Het houdt mensen vast in hun woon- en leefsituatie en maakt onbewegelijk.

Dit systeem bevoordeelt degenen die het al goed hebben en belemmert jonge mensen om in te treden. Hetzelfde geldt op de arbeidsmarkt. Last in, first out is zo'n principe. Het beschermt de langzittende.

En het algemeen verbindend verklaren van CAO's doet geen recht aan verschillen tussen bedrijven. Het belemmert een gezonde groei en natuurlijke ontwikkeling van bedrijven en remt de innovatie.

De vergaande ontslagbescherming maakt huiverig om mensen in dienst te nemen. Het gevolg is karige contracten voor jonge mensen. Daarom wil D66 het ontslagrecht aanpakken en de arbeidsmarkt flexibiliseren. En alle steun en (fiscale) ruimte bieden aan mensen die een eigen onderneming beginnen.

Leve de verschillen! Maar geen onrechtvaardige verschillen

Mensen zijn niet gelijk, mensen zijn wel gelijkwaardig. D66 houdt van verschillen. Verschillen tussen mensen zorgen voor leven en dynamiek. Mensen groeien van verschillen.

Dat levert economische groei, sociale ontwikkeling en culturele diversiteit op. En daar is iedereen bij gebaat. Maar wij willen geen onrechtvaardige verschillen. Onaanvaardbaar is voor ons dat mensen hun macht gebruiken of zelfs misbruiken om verschillen waar zij van profiteren in stand te houden.

Geen kunstmatige constructies die de gevestigde belangen beschermen. Er zijn talloze voorbeelden van: Huurbescherming voor mensen die het niet nodig hebben. Landbouwsubsidies die boeren uit ontwikkelingslanden aan de bedelstaf houden. De beste ontslagbescherming voor de langzittende.

6. Een dienstbare overheid

Wij willen een overheid die 'Ja' zegt. Een overheid die met heldere en doorzichtige wetgeving een duidelijk kader en een voor iedereen gelijk speelveld schept. Met daarbinnen alle ruimte om te leven, te werken en te ondernemen.

Een overheid die voorwaarden schept voor ontplooiing en ontwikkeling. Een overheid die niet remt met allerlei verordeningen en vergunningen. Dat betekent veel minder gedoe en bureaucratie (waar trouwens veel ambtenaren ook naar uitzien en al aan werken). Wij hebben geen overspannen verwachtingen van de overheid.

We kunnen de overheid niet verantwoordelijk maken voor ons persoonlijk geluk. De overheid is geen geluksfabriek. En de overheid kan niet alles regelen, laat staan alles voorkomen: Risico's zullen er altijd zijn. En wij willen een bescheiden overheid die zich bewust is van haar dienende taak. Want de overheid is van ons, is er voor de burger. 'Minister' betekent niet voor niets: 'Dienaar'.

7. Investeren in duurzaamheid

We zijn afhankelijk van milieuvervuilende fossiele brandstoffen (olie en gas) die hoe dan een keer ook opraken. Bovendien leidt deze schaarste tot spanningen in de hele wereld.

Wij willen zo snel mogelijk overschakelen op duurzame energiebronnen die het milieu niet belasten, zoals wind, zon en biogas. Daarnaast is grootschalig onderzoek nodig naar nieuwe schone technologieën. Daarvoor willen wij de aardgasbaten inzetten en - in nauwe samenwerking met het bedrijfsleven - heel gericht investeren in het ontwikkelen van duurzame energiebronnen.

Zo kan Nederland een voortrekkersrol gaan spelen bij het ontwikkelen van een duurzame samenleving, met vele economische (export)kansen.

8. Het allerbeste onderwijs

En het allerbelangrijkste: D66 wil meer en beter onderwijs. Onze kinderen verdienen het allerbeste onderwijs.

Investeren in kennis is nu essentieel. Wij willen dat Nederland koploper wordt op onderwijsgebied. Dat betekent een miljardeninvestering. Wij willen dat het Nederlandse onderwijs de hoogste kwaliteit en de meeste diversiteit biedt.

Dat betekent vrijheid voor scholen en leerkrachten, universiteiten en wetenschappers om dat onderwijs naar hun eigen professionele inzicht en hun eigen goeddunken in te richten.

En ruimte voor ouders, leerlingen en studenten om volop mee te beslissen. Onderwijs is de beste garantie voor verdere ontwikkeling, persoonlijk, maatschappelijk en economisch.

Want wie goed is opgeleid en zelfstandig keuzes kan maken hoeft niet bang te zijn om niet mee te kunnen komen. Goed opgeleide mensen die niet bang zijn: dat levert maatschappelijke samenhang en verbondenheid op.

Een vrije wereld

D66 neemt graag het voortouw in het creëren van een open samenleving zonder drempels. Een maatschappij waarin iedereen zich vrij kan bewegen en tot zijn recht kan komen.

In het scheppen van een wereld waarin iedereen uitzicht krijgt op een menswaardig bestaan. Meer dan ooit willen wij doen waar we goed in zijn: het ontwikkelen en steunen van baanbrekende initiatieven in Nederland, in Europa en in de wereld.

Of het nu gaat om duurzame energie of microkredieten, mensenrechten of natuurontwikkeling. Nederland is een van de meest ontwikkelde landen ter wereld. Dat willen we blijven en verder uitbouwen. In een duurzame wereld waarin iedereen een eerlijke kans heeft om het steeds beter te krijgen.

9. Visie D66 per beleidsterrein

Mensen ontwikkelen zich	onderwijs
Mensen verdienen beter	economie en arbeidsmarkt
Mensen houden van groen	duurzame ontwikkeling
Mensen besturen zelf	democratie en bestuur
Mensen leven langer en gezonder	gezondheid en zorg
Mensen en hun rechten	veiligheid en rechtstaat
Mensen en hun kunst	cultuur en media